

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 36/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 12 och 12 d § i lagen om skatteredovisning och av 124 och 124 a § i inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 14 oktober 2014 regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 12 och 12 d § i lagen om skatteredovisning och av 124 och 124 a § i inkomstskattelagen (RP 180/2014 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Merja Taipalus, finansministeriet
- skatteexpert Jukka Hakola, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har skriftligt yttrande lämnats av
— Kyrkostyrelsen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att de bestämmelser i lagen om skatteredovisning och i inkomstskattelagen som gäller skattetagargruppernas utdelning av samfundsskatten och den temporära tillämpningen av utdelningen för skatteåret 2015 ändras.

Genom ändringen av utdelningen kompenseras kommunerna och församlingarna för de förändringar i skatteintäkterna som ändringarna i skattegrunderna för samfundsbeskattningen medför. Dessutom kompenseras kommunerna genom samfundsskatten fr.o.m. ingången av

2015 för tilläggsåtgärder som syftar på aktivering av långtidsarbetslösa. Detta höjer kommunernas utdelning av samfundsskatten och sänker statens utdelning i motsvarande grad.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2015 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2015. Den temporära ändringen av utdelningen av samfundsskatten föreslås gälla till utgången av 2015 och tillämpas på redovisningar för skatter för skatteåret 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med ändringar.

Propositionen gäller skattetagargruppernas utdelning av samfundsskatten och den temporära tillämpningen av utdelningen för skatteåret 2015. Den stöder sig på en skrivning i regeringsprogrammet enligt vilken kommunerna ska få full kompensation för det skatteinkomstbortfall som ändringarna av grunderna för samfundsskatten orsakar. Kompensationen sker genom att utdelningen av samfundsskatten ändras.

Eftersom det har gjorts två ändringar i grunderna för samfundsskatten sedan propositionens lämnades måste utdelningen justeras enligt ändringarna.

Den första ändringen gäller skattefrihet för filmstödet som riksdagen har lämnat oförändrat i avvikelse mot vad regeringen föreslog i sin proposition om inkomstbeskattning RP 122/2014 rd. Dessutom har regeringen själv nyligen lämnat propositionen RP 269/2014 rd där de höjda avskrivningarna på produktiva investeringar fortsätter 2015—2016. De permanenta utdelningarna ska således tillämpas först från 2017.

Ändringarna minskar inkomsterna av samfundsskatt med sammanlagt ca 69 miljoner euro 2015—2016 och med ca 4 miljoner euro från 2017. Denna effekt måste således beaktas i utdelningarna till enskilda mottagare.

Ändringar i lagen om skatteredovisning

Skattefriheten för filmstödet beräknas minska avkastningen av samfundsskatten med ca 4 miljoner euro per år. Kommunernas utdelning bör därför permanent höjas med 0,03 procentenheter. Ändringen påverkar inte församlingarnas utdelning.

De höjda avskrivningarna på produktiva investeringar minskar å sin sida avkastningen på samfundsskatt med uppskattningsvis 65 miljoner euro åren 2015 och 2016. Effekten på utdelningen till kommunerna blir 0,58 och på utdelningen till församlingarna 0,04 procentenheter.

Ändringarna minskar analogt statens utdelning 2015-2016 med sammanlagt 0,65 procentenheter och från 2017 permanent med 0,03 procentenheter.

Utdelningarna bör alltså preciseras enligt ändringarna. Då den temporära ändringen beträffande höjda avskrivningar på produktiva investeringar gäller ännu 2016, måste temporära utdelningar för mottagargrupperna föreskrivas också för detta år. Därför tas en ny temporär 12 e § in i lagen om skatteredovisning. Dessutom måste lagens rubrik, ingress och ikraftträdande-bestämmelse preciseras enligt ändringarna.

Ändringar i inkomstskattelagen

Ändringarna påverkar också 124 § 3 mom. i inkomstskattelagen där det föreskrivs om inkomstskattesatsen för den inkomst som partiellt skattefria samfund och väglag samt allmännyttiga samfund erhållit från en fastighet. Fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Utskottet föreslår motsvarande justeringar i 3 mom. i paragrafen.

Eftersom det i 124 a § i inkomstskattelagen föreskrivs om tillfälliga avvikelser i lagens 124 § 3 mom., bör också denna bestämmelse ändras i fråga om 2015 och 2016. Det påverkar för det första paragrafens 1 mom. 4 punkt som föreskriver om 2015. Dessutom bör bestämmelsen kompletteras med en ny 5 punkt som föreskriver om inkomstskatteprocenter för 2016. Ändringen bör beaktas även i paragrafens rubrik.

Modellen för kompenserings av förlorade skatteinkomster

Utskottet hänvisar i sammanhanget dessutom till sin anmärkning för ett år sedan som gällde ändamålsenligheten i fråga om den gällande modellen för kompenserings av förlorade skatteinkomster (FiUB 33/2013 rd—RP 194/2013 rd). Utskottet ansåg att modellen är onödigt komplicerad eftersom kompenseringsen sker delvis innanför skattesystemet och delvis genom statsandelar. Utöver permanenta ändringar i skattegrun-

den påverkas beräkningen också av många temporära bestämmelser samt temporära höjningar av utdelningar som godkänts för att balansera kommunernas och församlingarnas ekonomi. Modellens faktiska verkningar på den enskilda kommunens nivå är därför svåra att hantera. Dessutom är samfundsskatten i sig som skattebas ganska utsatt för ändringar.

Kommunförbundet anser för sin del att samfundsskattens roll i kommunernas ekonomi är betydande och att förfarandet inom skattesystemet har varit fungerande. Men förbundet har efterlyst en ändring i bestämmelserna om sekretess som skulle ge det rätt att få tillgång till uppgifter om beräkningsgrunderna för enskilda kommuners utdelningar. Uppgifterna lämnas för närvarande endast till de berörda kommunerna.

Utskottet anser att det fortfarande är värt att överväga alternativet att kommunerna kompenseras för förlorade skatteinkomster bara genom en kanal, dvs. statsandelarna. Om förfarandet fortgår som nu, bör Kommunförbundet tillförsäkras en möjlighet att få de ovan avsedda uppgifterna om enskilda kommuner. Finansministeriet bör därför i samråd med Kommunförbundet utreda förutsättningarna för informationsgången och eventuella åtgärder i detta avseende.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av (*utesl.*) lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 12 och 12 d §, sådana de lyder i lag 1253/2013,
och
fogas till lagen temporärt en ny 12 e §, som följer:

12 §

Skattetagargruppernas utdelning

Samfundsskatten fördelas så att statens utdelning är 67,39 procent, kommunernas utdelning 30,34 procent och församlingarnas utdelning 2,27 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskat-

telagen så att kommunernas andel är 93,04 procent och församlingarnas andel 6,96 procent.

12 d §

Skattetagargruppernas utdelning skatteåret 2015

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten för skatteåret 2015 så att statens utdelning är 60,35 procent, kommunernas utdelning 36,87 procent och församlingarnas utdelning 2,78 procent. De evangelisk-lutherska församlingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de

ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så att kommunernas andel är 92,99 procent och församlingarnas andel 7,01 procent.

12 e § (Ny)

Skattetagargruppernas utdelning skatteåret 2016

Med avvikelse från 12 § fördelas samfundsskatten för skatteåret 2016 så att statens utdelning är 66,77 procent, kommunernas utdelning 30,92 procent och församlingarnas utdelning 2,31 procent. De evangelisk-lutherska försam-

lingarnas samfundsskatt är 99,92 procent och de ortodoxa församlingarnas samfundsskatt 0,08 procent av församlingarnas samfundsskatt.

Till de samfundsskatter som tillfaller kommunerna och församlingarna läggs skatterna från de samfund som avses i 21 och 22 § i inkomstskattelagen så att kommunernas andel är 93,05 procent och församlingarnas andel 6,95 procent.

(1 och 2 mom. som i RP)

Lagens 12 e § gäller till och med den 31 december 2016 och tillämpas på redovisningen av samfundsskatten och rättelser av redovisningarna för skatteåret 2016. (Nytt)

2.

Lag

om ändring av 124 och 124 a § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 124 § 3 mom. och 124 a §, sådana de lyder i lag 1254/2013, som följer:

124 §

Fastställande av skatten

— — — — —
Inkomstskattesatsen för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet är 6,52 procent. Angående fördelningen av skatten från dessa samfund mellan kommunen och församlingen bestäms i lagen om skatteredovisning. Inkomstskattesatsen för samfund enligt 21 § 2 mom. är 6,07 procent.
— — — — —

124 a §

Fastställande av skatten för skatteåren 2012—2016

Med avvikelse från 124 § 3 mom. är
(1—3 punkten som i RP)
4) inkomstskattesatsen för 2015 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 7,93 procent och inkomstskattesatsen för samfund enligt 21 § 2 mom. 7,37 procent.

5) inkomstskattesatsen år 2016 för den inkomst som delvis skattefria samfund enligt 21 § 1 mom. och väglag samt allmännyttiga samfund har erhållit från en fastighet 6,64 procent och

inkomstskattesatsen för samfund enligt 21 § 2
mom. 6,18 procent (Ny)

(2 mom. som i RP)

Ikraftträdandebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 4 december 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
vordf. Pentti Kettunen /saf
medl. Leena Harkimo /saml
Pertti Hemmilä /saml (delvis)
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent
Esko Kiviranta /cent
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd

Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Ville Vähämäki /saf
ers. Johanna Karimäki /gröna
Esko Kurvinen /saml
Raimo Piirainen /sd
Antti Rantakangas /cent
Raija Vahasalo /saml
Anne-Mari Virolainen /saml
Tuula Väättäin /sd.

I den avgörande behandlingen deltog

utskottsråd Maarit Pekkanen.